

SAOPŠTENJE 108/2022

Datum objave:
28.7.2022.

Preliminarni podaci

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore

Januar - Jun 2022. godine

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za januar - jun 2022. godine, prema preliminarnim podacima, iznosila je 1 991,9 miliona eura, što ukazuje na rast od 54,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 382,7 miliona eura, a **uvoz** 1 609,2 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 89,0%, a uvoz veći za 48,0%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 23,8% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 18,6%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljena **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)**, u iznosu od 128,6 miliona eura (koje čine: Električna energija – 118,4 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 329,8 miliona eura (koje čine: Drumska vozila – 100,1 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji – 58,9 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Švajcarska (90,0 mil. eura), Srbija (65,9 mil. eura) i Bosna i Hercegovina (54,0 mil.eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (268,1 mil. eura), Kina (145,8 mil. eura) i Grčka (132,9 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

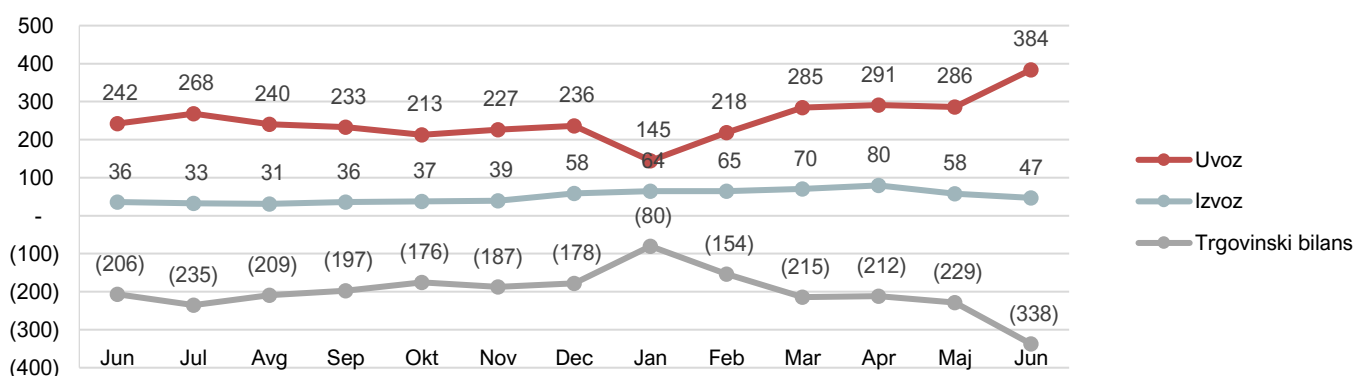

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2021				
Januar	103 751	25 318	129 070	-78 433
Februar	149 184	34 901	184 086	-114 283
Mart	185 514	34 195	219 708	-151 319
April	200 897	41 380	242 277	-159 516
Maj	205 981	30 810	236 791	-175 172
Jun	242 264	35 928	278 192	-206 336
Jul	268 113	32 620	300 733	-235 494
Avgust	240 368	31 095	271 463	-209 274
Septembar	233 048	35 873	268 921	-197 175
Oktober	213 092	37 317	250 409	-175 775
Novembar	226 545	39 178	265 723	-187 367
Decembar	236 356	58 431	294 786	-177 925
2022				
Januar	144 578	64 343	208 921	-80 235
Februar	218 411	64 548	282 959	-153 863
Mart	284 696	70 138	354 834	-214 559
April	291 140	79 595	370 735	-211 545
Maj	286 318	57 570	343 887	-228 748
Jun	384 068	46 527	430 595	-337 540

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan – Jun 2021		Jan - Jun 2022		Jan – Jun 2021		Jan - Jun 2022		Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	1 087 592	100,0	1 609 210	100,0	202 532	100,0	382 721	-885 060	-1 226 489
Evropa	81,8	889 164	79,6	1 280 812	94,0	190 412	93,9	359 327	-698 752	-921 485
EU-27	45,2	491 241	43,4	698 754	36,7	74 269	28,7	109 846	-416 973	-588 908
CEFTA ²	28,4	308 404	25,1	403 456	43,4	87 959	37,0	141 731	-220 445	-261 725
Afrika	0,3	3 706	0,5	7 832	1,2	2 427	0,5	1 731	-1 279	-6 101
Azija	15,2	164 955	15,2	244 920	3,4	6 811	5,3	20 106	-158 144	-224 814
Amerika	2,7	29 330	4,7	75 153	1,4	2 787	0,4	1 475	-26 543	-73 679
Okeanija	0,0	438	0,0	493	0,0	96	0,0	83	-342	-409
SAD	1,3	14 514	0,8	12 806	0,8	1 539	0,4	1 386	-12 975	-11 420
Kina	10,2	110 402	9,1	145 844	0,7	1 388	2,9	11 082	-109 014	-134 762
Rusija	0,4	3 950	0,3	4 595	0,6	1 209	0,1	340	-2 741	-4 255
Švajcarska	1,8	19 964	3,4	54 926	7,8	15 765	23,5	89 985	-4 198	35 059
Japan	0,7	7 879	0,9	14 812	0,0	78	0,0	139	-7 801	-14 673
Turska	4,7	50 732	6,1	98 822	4,5	9 188	2,8	10 717	-41 544	-88 104
Brazil	0,5	5 170	0,7	10 813	0,0	13	0,0	9	-5 157	-10 804
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	9 631	0,7	11 593	0,3	671	0,8	2 953	-8 960	-8 640

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022
SVIJET	1 087 592	1 609 210	202 532	382 721	-885 060	-1 226 489
EU-27	491 241	698 754	74 269	109 846	-416 973	-588 908
Austrija	12 225	15 532	816	1 057	-11 409	-14 475
Belgija	8 976	11 338	302	364	-8 674	-10 974
Bugarska	5 355	10 653	409	686	-4 946	-9 967
Češka	11 775	16 575	8 011	14 022	-3 764	-2 553
Danska	4 000	9 272	608	6 155	-3 392	-3 117
Estonija	214	384	29	286	-186	-97
Finska	1 826	2 014	2	9	-1 825	-2 006
Francuska	21 888	33 975	658	655	-21 230	-33 320
Grčka	55 686	132 869	8 373	318	-47 313	-132 551
Holandija	22 320	25 356	843	840	-21 477	-24 517
Irska	11 536	3 630	7	4	-11 529	-3 626
Italija	70 963	93 852	13 035	9 411	-57 928	-84 441
Kipar	86	687	61	7	-25	-680
Letonija	396	804	1	0	-395	-803
Litvanija	467	477	1	4	-466	-473
Luksemburg	192	478	753	21 078	561	20 601
Mađarska	9 822	13 012	6 128	5 612	-3 693	-7 400
Malta	2	6	286	363	284	357
Njemačka	108 633	119 136	8 852	10 648	-99 781	-108 487
Poljska	19 433	27 586	7 332	8 360	-12 101	-19 226
Portugalija	1 570	2 505	5	5	-1 565	-2 501
Hrvatska	58 264	87 588	1 486	2 918	-56 777	-84 670
Rumunija	12 026	17 638	128	302	-11 898	-17 336
Slovačka	3 717	4 648	725	33	-2 992	-4 615
Slovenija	19 137	30 704	12 722	23 889	-6 415	-6 815
Španija	22 615	26 373	1 726	2 010	-20 889	-24 363
Švedska	8 115	11 660	967	808	-7 148	-10 852
CEFTA	308 404	403 456	87 959	141 731	-220 445	-261 725
Albanija	21 113	28 761	6 987	11 403	-14 126	-17 358
Bosna i Hercegovina	53 768	78 823	15 881	53 963	-37 886	-24 860
Moldavija	83	131	0	0	-82	-130
Sjeverna Makedonija	13 204	16 763	1 947	2 313	-11 257	-14 450
Srbija	216 643	268 068	53 679	65 902	-162 964	-202 166
Kosovo	3 594	10 911	9 465	8 150	5 871	-2 760
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	287 946	507 001	40 304	131 144	-247 642	-375 856

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁴

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022	Jan-Jun 2022 Jan-Jun 2021	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022	Jan-Jun 2022 Jan-Jun 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	1 087 592	1 609 210	148,0	202 532	382 721	189,0
0 Hrana i žive životinje	206 474	277 717	134,5	11 177	13 676	122,4
00 Žive životinje	14 029	18 413	131,3	50	139	280,4
01 Meso i prerada mesa	40 778	56 702	139,0	7 146	10 213	142,9
02 Mliječni proizvodi i jaja	24 293	31 824	131,0	88	153	173,7
03 Ribe i prerađevine od ribe	7 312	11 256	153,9	116	1	0,8
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	30 152	44 349	147,1	243	270	111,0
05 Povrće i voće	33 655	41 292	122,7	1 895	1 261	66,5
06 Šećer proizvodi od šećera i med	5 058	6 380	126,1	39	41	106,1
07 Kafa čaj kakao i začini	16 283	22 457	137,9	955	950	99,5
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	12 228	15 494	126,7	539	393	72,9
09 Razni proizvodi za ishranu	22 687	29 551	130,3	106	254	240,3
1 Piće i duvan	36 267	50 676	139,7	9 353	5 539	59,2
11 Pića	27 629	37 990	137,5	4 726	5 370	113,6
12 Duvan i proizvodi od duvana	8 638	12 686	146,9	4 627	169	3,7
2 Sirove materije sem goriva	23 163	13 745	59,3	44 078	45 989	104,3
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	1 086	1 124	103,5
22 Uljano sjeme i plodovi	1 149	1 044	90,9	21	4	17,5
23 Sirovi kaučuk	106	162	152,1	0	3	0,0
24 Pluta i drvo	2 132	2 683	125,9	13 073	15 890	121,6
25 Celuloza i otpaci od hartije	22	1	3,4	550	792	143,9
26 Tekstilna vlakna i otpaci	160	455	284,0	12	11	91,8
27 Sirova đubriva i minerali	2 069	1 789	86,4	882	1 204	136,6
28 Mineralne rude i otpaci metala	11 648	1 407	12,1	27 917	26 740	95,8
29 Životinjske i biljne sirove materije	5 876	6 205	105,6	537	221	41,1
3 Mineralna goriva i maziva	92 965	239 474	257,6	48 404	128 578	265,6
32 Kameni ugalj koks i briketi	2 068	559	27,0	2 655	4 519	170,2
33 Nafta i naftni derivati	68 805	169 732	246,7	1 076	5 659	300 ¹
34 Gas prirodni i industrijski	4 341	7 805	179,8	1	0	0,0
35 Električna energija	17 751	61 379	300 ¹	44 672	118 399	265,0
4 Životinjska i biljna ulja i masti	7 890	11 670	147,9	330	644	194,8
41 Životinjska ulja i masti	320	497	155,0	203	435	214,2
42 Čvrste biljne masti i ulja	7 524	11 156	148,3	75	124	164,8
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	45	18	38,9	52	85	162,4
5 Hemijski proizvodi	147 617	170 157	115,3	15 468	19 125	123,6
51 Organski hemijski proizvodi	1 469	1 236	84,1	25	120	300 ¹
52 Neorganski hemijski proizvodi	2 083	1 812	87,0	1 371	507	36,9
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	14 276	16 783	117,6	21	66	300 ¹
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	66 822	75 922	113,6	11 999	15 982	133,2
55 Eterična ulja parfemski i toaletni preparati	23 727	31 392	132,3	590	777	131,6
56 Đubriva (osim sirovih)	2 108	2 605	123,6	0	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 772	3 002	108,3	101	240	239,0
58 Plastične mase u ostalim oblicima	15 743	19 827	125,9	630	247	39,2
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	18 617	17 577	94,4	731	1 186	162,2

⁴ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022	Jan-Jun 2022 Jan-Jun 2021	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022	Jan-Jun 2022 Jan-Jun 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	183 039	313 968	171,5	44 950	119 183	265,1
61 Koža proizvodi od kože i krzna	207	139	67,0	52	84	162,9
62 Proizvodi od kaučuka	8 919	12 415	139,2	40	169	300 ¹
63 Proizvodi od plute i drveta	13 207	18 120	137,2	882	1 884	213,6
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	16 247	23 578	145,1	225	1 036	300 ¹
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	11 549	13 035	112,9	258	987	300 ¹
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	42 606	60 869	142,9	1 692	1 688	99,8
67 Gvožđe i čelik	37 456	42 441	113,3	5 141	4 908	95,5
68 Obojeni metali	8 656	86 131	300 ¹	34 875	104 021	298,3
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	44 192	57 240	129,5	1 786	4 404	246,7
7 Mašine i transportni uređaji	241 562	329 809	136,5	20 483	36 724	179,3
71 Pogonske mašine i uređaji	4 226	4 957	117,3	189	312	164,9
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	25 533	26 854	105,2	5 874	10 172	173,2
73 Mašine za obradu metala	1 682	1 806	107,4	240	53	22,0
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	37 209	52 980	142,4	5 819	12 255	210,6
75 Kancelarijske mašine i za AOP	12 154	16 937	139,4	234	409	174,3
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	28 840	43 109	149,5	1 841	2 062	112,0
77 Električne mašine aparati i uređaji	50 604	58 944	116,5	2 616	2 492	95,3
78 Drumska vozila	69 240	100 101	144,6	2 775	7 003	252,3
79 Ostala transportna sredstva i opreme	12 074	24 119	199,8	893	1 967	220,1
8 Razni gotovi proizvodi	148 547	201 973	136,0	8 289	13 263	160,0
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	7 670	11 418	148,9	184	217	118,2
82 Namještaj i djelovi	24 966	39 779	159,3	906	1 330	146,9
83 Predmeti za putovanja	3 373	4 901	145,3	75	74	99,5
84 Odjeća	34 817	45 421	130,5	1 112	1 603	144,2
85 Obuća	15 693	18 106	115,4	239	203	85,0
87 Naučni i kontrolni instrumenti	9 962	13 712	137,6	1 108	2 256	203,7
88 Fotoaparati časovnici	4 747	7 319	154,2	70	67	95,5
89 Razni gotovi proizvodi	47 320	61 315	129,6	4 597	7 513	163,4
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	68	21	30,7	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022	Jan-Jun 2022 Jan-Jun 2021	Jan - Jun 2021	Jan - Jun 2022	Jan-Jun 2022 Jan-Jun 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	1 087 592	1 609 210	148,0	202 532	382 721	189,0
I Žive životinje i životinjski proizvodi	70 918	98 890	139,4	5 157	8 857	171,7
II Povrće	49 716	66 786	134,3	2 167	1 544	71,2
III Životinjske ili biljne masti ulja i voskovi	8 774	13 159	150,0	128	220	172,1
IV Pripremljena hrana pića duvan	128 409	168 737	131,4	13 967	9 463	67,7
V Mineralni proizvodi	109 103	259 147	237,5	62 656	144 501	230,6
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	141 207	150 066	106,3	14 749	18 672	126,6
VII Plastika guma i proizvodi od gume	46 560	57 753	124,0	1 803	2 602	144,3
VIII Sirove kože koža i krzno	3 946	5 649	143,2	1 237	1 715	138,6
IX Drvo proizvodi od drveta korpe drveni ugalj pluta	15 481	20 945	135,3	13 956	17 775	127,4
X Materijali i proizvodi papirne industrije	16 649	25 429	152,7	2 093	3 768	180,0
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	43 942	55 915	127,2	1 336	2 135	159,8
XII Obuća kape i modni dodaci	17 123	20 746	121,2	261	233	89,3
XIII Proizvodi od kamena gipsa keramički proizvodi stakleni proizvodi	29 744	44 175	148,5	1 701	1 770	104,0
XIV Biseri drago kamenje i metali kovanice	1 681	5 662	300 ¹	75	56	74,9
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	91 765	186 762	203,5	56 313	125 307	222,5
XVI Mašine i mehanički uređaji električna oprema	157 973	200 367	126,8	16 662	27 080	162,5
XVII Vozila i prateća transportna oprema	82 632	128 938	156,0	3 881	9 822	253,1
XVIII Optički medicinski i mjerni instrumenti satovi	18 447	24 767	134,3	1 338	2 502	187,1
XIX Oružje i municija	6 267	5 989	95,6	1 486	2 610	175,6
XX Razni proizvodi	47 145	69 278	146,9	1 556	2 062	132,5
XXI Umjetnička djela kolekcionarski predmeti i antikviteti	108	51	47,3	10	29	294,9

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa statistike nacionalnih računa za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics Concept and Definitions UN
- Statistics on the Trade of Goods User Guide EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods“ vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Izvoz
- Pasivno oplemenjivanje
- Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Uvoz za slobodni promet
- Aktivno oplemenjivanje
- Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST) koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK) 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava – sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre – grupu, četiri cifre – podgrupu a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)